

ROUTE 66

Nostalgie a legenda

Zastavení čtvrté: Z Oklahomy do Texasu

Za Clintonem Route 66 stále kopíruje směr dálnice č. 40, ale často se od ní vzdaluje na několik kilometrů. Projíždíme městečky, jejichž názvy pro nás znějí trochu exoticky, trochu povědomě, ale jejich charakter se od dvacátých let minulého století měnil jen velmi málo. Převládá zde orientace na zemědělství a je zřejmé, že Route 66 znamenala v minulosti pro ně požehnání. Těsně za Clintonem projíždíme města Elk City a Sayre. Ta měla štěstí, že dálnice US 40 je míjí po jejich okraji a tak spojení se světem a poskytování služeb představují možnost obživy formou služeb, jako jsou např. truck centrum s restaurací, prodejnou, dílnami a laciným ubytováním pro řidiče kamionů v Elk City. Jakmile se však od dálnice trochu vzdálíte, je charakter Route 66 i městeček jiný. Města jako Erick a Texola si zcela zachovala svůj původní ráz. Ale polovina domů, obchodů a restaurací je definitivně zavřena a rozpadá se, stejně jako benzinové pumpy. Jen zbytky reklamních štítů a vybledlých poutačů připomínají bývalou slávu těchto míst. Když narazíte na otevřenou restauraci, je to obvykle neradostný pohled; uvnitř sedí několik místních obyvatel, kteří si zjevně přišli na chvíli popovídat a půjdou za chvíli dál. Vypadá to tak, že ani majitel restaurace neočekává velký zisk a provozuje ji spíše z tradice a ve snaze udržet si osobní kontakt s ostatními. Příjezd skupiny motokářů vyvede na chvíli místní klid trochu z kolejí. Zájem, který projevují, je nefalšovaný a je jasné, že budou mít

pro dnešní den o čem povídat. Značná vzdálenost od velkých měst znamená, že víkendoví motokáři sem zavítají málo, těch, kteří projíždějí celou Route 66 je ještě méně a pravděpodobnost, že se zastaví právě zde, je zcela minimální. A tak si tu místní prožívají svůj klidný, snad až trochu ospalý život, o kterém nelze říci, že by představoval bohatství a komfort. Vidíme především starší lidi, ale všichni působí vyrovnaným a spokojeným dojmem a jsou k nám přátelští. Ale to jsme již na hranicích Oklahomy s Texasem.

Trochu jinak vypadá větší městečko za hranicemi Shamrock. Tady Route 66 křižuje US 83 a na této křižovatce byla ve třicátých letech vybudována exkluzivní čerpací stanice společnosti Conoco. Dodnes, i když není funkční, je dominantou města, které si na rozdíl od těch předcházejících udržuje solidní standard a stále se, alespoň trochu, rozrůstá. I když stojany jsou už dávno nefunkční, všechno je udržováno v perfektním stavu. Také zázemí měla tato pumpa monumentální. Kromě malého obchůdku, kde byla původně i obsluha stanice a kde je dnes jen prodej suvenýrů, je v budově veliký sál, který se dodnes využívá pro místní občasná slavnosti a v zadním traktu byl i nezbytný servis. Tato, celá bílá, čerpací stanice, která působí dojmem, že je z mramoru se nedá přehlédnout. Místní se nepodivují, že každý, kdo tudy projíždí jako my, se zastaví a pořídí několik fotografií. Jen s malou trochou nadsázky ji lze nazvat nádherným pomníkem zašlé slávy

zlatého věku automobilismu v USA a zašlé slávy Route 66. Pokud tudy někdy pojedete, nemusíte si toto místo nikam poznamenávat. Rozhodně ho nemůžete minout bez povšimnutí a bez zastávky. Tím spíš, že téměř naproti je krásná styllová restaurace, kde si můžete dát pravý texaský steak, jehož rozměr a váha ohromí každého evropana.

Říká se, že Texas je nejbohatší stát v rámci USA. Ale kromě zmíněné výstavní benzinky v Shamrocku jsme to dlouho nepozorovali. Tato nejsevernější část státu sousedící s Oklahomou a New Mexikem rozhodně bohatstvím neoplývá, spíše naopak, život v tomto kraji nebude snadný. Přesvědčujeme se o tom hned v následujícím městečku Mc. Lean. I to je v těsné blízkosti dálnice, ale zřejmě nemělo štěstí, aby ekonomicky navázalo na svoji historii. Díky značné státní investici i soukromým darům se v Mc. Leanu snaží udržet alespoň centrum města v původním stavu. Formou skanzenu zde funguje několik obchůdků a prostory muzea. Iluze tohoto místa je opravdová a máte pocit, že na této udržované ulici by bylo možno natáčet nějaký western. Jdeme do místního obchůdku Antiques. Dáma, která zde prodává, působí současně jako průvodkyně v této části muzea, a vůbec se nezlobí, když nehodláte nakupovat, naopak vyzývá vás k prohlídce svého obchodu a povídá o historii a účelu některých exponátů. Ty vesměs pocházejí z období let čtyřicátých až šedesátých minulého století a často nevíte, zda je máte považovat za brak, nebo za historický umělecký kus. Ale je pravda, že v USA považují za historii i to, nad čím my v Evropě ještě ohrnujeme nos. Jsme zde téměř dvě hodiny a za celou dobu jsme neviděli jediného turistu. I naše průvodkyně připouští, že Mc. Lean zatím pro turisty přitažlivý nebyl a věří, že se situace tohoto „skanzenu“ minulého století a Route 66 zlepší. Upozorňuje nás ještě na jednu místní atrakci – první benzinovou stanici Phillips 66 z roku 1920. Je to údajně nejfotografovanější benzinka v USA. Jedná se skutečně o zrekonstruovaný exponát původní benzinové stanice a tak hojně přispíváme svými aparáty k věhlasu tohoto místa. Když odjíždíme a projíždíme částí města přiléhající k historickému centru, uvědomujeme si, kolik toho z původního města odchází a brzy zmizí bez náhrady. Je to otázka několika let, kdy toto svědectví zmizí definitivně.

Mc. Lean je jen asi 50 mil od více než milionového města Amarillo. Podle průvodce si hlavní třída, kterou bývala Route 66, zachovává svůj charakter, ale opak je pravdou. Je to moderní třída, kde restaurace a obchody používají hollywoodskou kašírku k napodobení původních staveb a upoutání zákazníků.

Hned za Amarillem je další pozoruhodnost, na kterou upozorňují všechny průvodce. Je to tak zvaný Cadillac Ranch. Průvodce uvádí, že se jedná o 10 Cadillaců zasazených do země

■ *Mc. Lean – historická benzinka z roku 1920*

O texaském steaku jsme si nechali jen zdát a museli jsme se spokojit s jakousi místní specialitou.

Cestou do hotelu jsme zahlédli, že je ve Vega známá cukrárna Dairy Queen s vynikající zmrzlinou, dobrými zákusky a slušnou kávou. Svým menu nás uspokojila a dokonce jsme měli příležitost vidět pravého texaského cowboye. Do cukrárny vstoupil mladík – tak asi 20 let, oblek posetý cvoky, vysoké boty s nefalšovanými ostruhami a na hlavě nezbytný široký černý klobouk. Podle všeho se jednalo o „vycházkový stejnokroj“, který nebyl ani zaprášený, ani nebyl cítit potem. Krátce postál ve dveřích, klobouk samozřejmě nechal na hlavě, a pak volným houpavým krokem přistoupil k baru, aby si objednal zmrzlinu. Těžko říct, zda jsme viděli „konec cowboyů v Texasu“, ale rozluštění bylo zřejmě prozaičtější: Nejbližší hospoda s licencí na prodej alkoholu byla vzdálena více než 20 mil a nejbližší obchod, kde bylo možné koupit alespoň pivo, byl 12 mil daleko. A to bylo i na motorizovaného cowboye přece jen daleko – a pak zatímco na koni se pít může, za volantem platí striktní zákaz i v Texasu. A tak nám Vega zůstala v paměti jako nejzapadlejší městečko, které jsme kdy navštívili.

MR

■ *Kostel na Route 66*

pod stejným úhlem, jako pyramidy v Egyptě. Skutečnost je však trochu úsměvná – v obrovském lánu pole je zhruba 100 m od okraje skutečně zapuštěno do země 10 Cadillaců. Vozy jsou zasazeny do země pod úhlem 45°, přičemž ven vystupuje vždy jen jejich zadní polovina. K vozům se dostanete po úzké pěšině vyšlapané v poli. Všechny vozy jsou divoce pomalovány a vy máte k dispozici bednu sprejů, abyste mohli barvy upravit podle svého vkusu. Je překvapivé, že ačkoliv zde vozy jsou již mnoho let, zadní nápravy, které jsou stále obuté, mají překvapivě zachovalou hybnost. Je velmi obtížné tento monument považovat za umělecké dílo, ale je pravda, že to je jedno z míst, kde prakticky pokaždé najdete několik návštěvníků. Shodou okolností jsme zde potkali i mladý český pár. Důvodem návštěvnosti nebude asi skutečnost, že se zde neplatí vstupné, ale spíše to, že místo je prakticky na okraji velkého města a má značnou publicitu. Přitom v okolí je řada míst, která by si zasluhovala pozornost projíždějících turistů daleko více.

Dnešní cestování skončíme ve městě Vega. Až po příjezdu zjistíme, že je to malé městečko, kde jsou dva pěkné hotely. Tedy – máme-li být přesní, slušné hotely známých hotelových řetězců, ale že poskytují pouze ubytování, snídaní – a to je vše. Jediná restaurace, která ve městečku je, byla zavřená a tak jsme museli večeřet v bistru u benzinové pumpy při vjezdu na dálnici.

■ *Muzeum na Route 66*